

DR. RÉTHELYI MIKLÓS

miniszter úr

Megnyitó köszöntője

Tisztelt, kedves Elnök Asszony, Elnökség tisztelt tagjai, tisztelt Tudományos Konferencia, tisztelt Hölgyeim és Uraim!

2003 óta november a *Magyar Tudomány ünnepe*, ahogy azt jól tudjuk. A magyar szellem alkotóerejét jól jelzi, hogy nem elegendő egyetlen nap, november 3-a, a *Magyar Tudós Társaság alapításának napja*. Tehát nem elég egyetlen nap beszámolni a tudomány új eredményeiről, hanem egy egész hónap áll az ünnepsorozat rendelkezésére. A tudomány elsősorban az új keresését jelenti, ennek ellenére erőt, tudást és ismereteket meríthetünk, ha a tudományok múltjával is foglalkozunk. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége példát mutatott akkor, amikor állandó bizottságaként létrehozta Tudomány és Technikatörténeti Bizottságát. A bőség zavarával küzd a bizottság, amikor a tudományágakat lefedő 40 különböző társaság múltját kívánja bemutatni. Az ezúttal 28. alkalommal megrendezésre kerülő országos ankét a hazai tudomány-, technika- és orvostörténet újabb eredményeiről szól. Nekem, mint orvosnak, külön örömet okoz azzal, hogy nemcsak a szűken vett műszaki tudománytörténet, hanem az azzal szorosan összefüggő orvos-, gyógyszerésztörténet is a program integráns része. A magyar tudomány múltja, a műszaki és természettudományos felfedezések, Nobel-díjasaink száma a jelen kutatóinak nemcsak bátorítást és biztatást adhat, de egyúttal felelősséget is jelent méltónak lenni erre a múltra. A tudomány művelése a nehéz időkben sem szűnt meg. Feltehetjük a kérdést, vajon akkor, amikor Gellért püspök matematikai problémákkal foglalkozott a *Deliberáció* című munkájában, mennyivel volt könnyebb az ország helyzete? 1777-ben, amikor a nagyszombati egyetem Budára költözött, majd rá 5 évre megalapították a Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem jogelődjét, az *Institutum Geometricum Hydrotechnicumot*, vajon milyen viszonyok között oktattak eleink a török pusztítás után lassan újjáépülő városban? Erőt kell merítenünk abból, hogy nehéz, olykor lehetetlen körülmények ellenére is tudtak elődeink nagyot alkotni. A magyar ipartörténet nagy felfedezései: BLÁTHY, DÉRI és ZIPERNOWSKY munkássága, BÁNKI, CSONKA munkássága, az ipar és a tudomány, az oktatás összefogásának kiváló példái. Ezek a világraszóló felfedezések megmutatják azt az utat, amelyen nekünk járnunk, amelyet nekünk is követnünk kell. A tudomány művelését lehetőség szerint összekapcsolni az ipari hasznosítással. Az új felsőoktatási törvény ennek lehetőségét kívánja erősíteni. Az oktatás jelentőségét a tudomány művelésében aláhúzza Nobel-díjasaink életműve. Ezért külön öröm számomra, hogy a programban a *Fasori Evangélikus Gimnáziumról* külön előadást találtam. E gimnázium példája is mutatja, hogy a mai fogalommal a tehetséggondozásnak mekkora jelentősége és lehetősége van a jövő tudósnemzedékének kinevelésében. Ezért szükséges ebből a példából is merítenünk akkor, amikor köznevelési intézményrendszerünk átalakításába fogtunk. Tisztelgek az ankét szervezői és előadói előtt azért is, mert nemcsak a

világ tudományos közéletében nevet szerzett tudósaink, mint Bolyai János, tudósaink munkássága kerül ismertetésre, de a tudomány műveléséhez nélkülözhetetlen, a mai tudományos közélet számára kevésbé, vagy alig ismert személyek munkásságáról is megemlékeznek, mint például a Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem könyvtárában is dolgozó MÓRA LÁSZLÓRÓL, vagy a múzeumigazgató CZÉRE BÉLÁRÓL. Ez a tisztelgés adjon erőt a jelen kutatói munkájához. Tisztelt Tudományos Konferencia! Ezekkel a gondolatokkal kívánok Önöknek jó tanácskozást, és azt, hogy a most 28. országos ankétot a jövőben is további konferenciák kövessék mindannyiunk okulására.

Köszönöm szépen.